

Független Magyarország

Egy száma 1500 korona.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Mátyás király-ter 8. szám. Telefon-szám: 204.	Feliratok szerkesztője: FODOR KÁROLY.	Előfizetési árak: Helyben negyedévre 100.000 K. Vidékre negyedévre 120.000 K.	Egy szám 1500 korona.
-------------------------------------	--	---	---	------------------------------------

A kihitelezett áruk forgalmi adója.

A kamara akciójára elégedte a pénzügyminiszter a kihitelezett áruk forgalmi adóját.

Ismeretes az az akció, melyet a szegedi kereskedelmi és iparkamara oly célból vezetett, hogy a kihitelezett áruk forgalmi adóját a pénzügyminiszter engedje el, illetve, hogy ez áruk forgalmi adója csak akkor váljék esedékesse, ha a kihitelezett áruk ellenértéke tévleg be is folyik. A kamara felterjesztéssel is fordult a pénzügyminiszterhez, melyben rámutatott arra, hogy az érdekeltektől a hitelbe adott áruk utáni forgalmi adó bekezdését a forgalmi adóról szóló törvény és utasítás lefektetett elveibe ilközőnek tartja, amellett, hogy az ellenőrzés az azzal megbízott közegekre is nehéz terheket ró. A kamara nem elégedett meg azonban a felterjesztés megtételével, hanem kiküldötti személyesen is eljártak a pénzügyminiszter illetékes eladójánál, kit a köldöttség ezután is igyekezett meggyőzni a fenálló rendelkezés tarthatatlan voltáról. A kamara ez eljárását teljes siker koronázta, amennyiben a pénzügyminiszter most leérkezett döntése a kamara felfogását igazolta. A pénzügyminiszter 131.VIII. b. 1925. sz. rendeletével ugyanis elrendelte, hogy az általános forgalmi adójukat bélyegjegyekben lerovó adókötelesek a hiteltételek után nem kötelesek leróni az adót, azonban a hiteltételek pontos feljegyzésére naplót kötelesek vezetni olyképen, hogy ez az ellenőrzésre alkalmas legyen. Ezen napló záradékolás végett a forgalmi adóhivatalnál bemutatandó.

A blokk adásra köteles felek a hitelbe kiadott tételekről is tartoznak blokkot kiadni, azonban ezen tételek a forgalmi adókönyvbe ezután „hiteltétel” megjelöléssel vezetendők be és a napi zárlat eredményéből leltendőek. Ezen hiteltételek az előirt naplóba az áru kiadásakor azonnal feljegyzendők a vonatkozó blokk számának a megjelölésével. Az ily

hiteltételek után teljesített fizetésekről blokk kiadandó s a blokkon szereplő összeg a forgalmi adókönyvbe átvezetendő s az adó lerovandó.

Mindazok, akik a hiteltételek nyilvántartására megfelelő naplót nem fektethetnek fel, a hiteltételek után kötelesek az adót a blokk kiadással egyidejűleg leróni.

Ezen napló záradékolás végett a forgalmi adóhivatalnál bemutatandó. A napló első lapjára adózó a naplókönyv bemutatása előtt a következő záradékot vezesse rá:

Jelen napló terjed 1 sorszámtól . . . sorszámgig, forgalmi adó szempontjából a hitel tételek ve-

zetésére alkalmas. Baja, 1925 év október hó . . .

A blokk adásra köteles felek a hitelben kiadott tételekről is tartoznak blokkot kiadni, azonban ezen tételek a forgalmi adókönyvbe ezután „hiteltétel” megjelöléssel vezetendők be és a napi zárlat eredményéből leltendőek. Ezen hiteltételek az 1. bekezdésben előirt naplóba az áru kiadásakor azonnal feljegyzendők a vonatkozó blokk számának megjelölésével. Az ily hiteltételek után teljesített fizetésekről a blokk kiadandó s a blokkon szereplő összeg a forgalmi adókönyvbe bevezetendő s az adó lerovandó.

Mindazok, akik a hiteltételek nyilvántartására megfelelő naplót nem fektetnek fel, a hiteltételek után kötelesek az adót a blokk kiadással egyidejűleg leróni.

Meg kell említenünk, hogy a Sárbogárdon építendő két épületre — egy drb. egy emeletes és egy földszintes — 12 ajánlat érkezett be. A pályázók közt van Spitznagel János hajai érnítész, aki az emeletes épületeire 394 millió 362 000 és a földszintesre 1.7 millió 425.000 koronás ajánlatot tett.

Az ajánlatok elbírálása, az átszámítási munkálatok már javában folynak a pécsi üzletvezetőség építési osztályán s a felülről való döntés — értesülésünk szerint — már két-három napon belül megtörténik, mert az épületeket még december 31 ike előttelő alá akarják hozni.

Sok a végrehajtás, kevés a végrehajtó.

A szanáással kapcsolatos létszámcsökkentés hatását sehol olyan erősen meg nem érzik, mint a városi adóügyszálynál, ahol a munka egyre jobban halmozódik és torlódik és a személyzet száma a legminimálisabb létszám alá apadt. Különösen sok és nagy munkát ad a városi adóügyszálynak az adó és illetékek behajtása. Elképzelhető, hogy sok az adóhátralékos. A rossz gazdasági viszonyok a polgárok fizetési képességét alaposan lecsökkentették és így több, mint 60 százalékát az adófizetőknek végre kell hajtani. A rendes munka mellett még ott van sok idegen hatóságtól érkező megkeresés, a sok illeték behajtás, a rengeteg munkásbiztosító járulékhátralék is terhel a végrehajtókat. Ehhez az óriási munkához pedig összesen négy végrehajtó áll az ügyosztály rendelkezésére.

Most hozzá kellene fogni az adó összeírásához, amely munka körül 4-6 hetet igényel és akkor ismét el kell maradni a végrehajtásnak. Ugy látszik ez a nagy munka még a tavaszig is e húzódik.

Mennyi lesz novemberben a házbér?

November hónap elseje a házbérfizetés határideje. Jó lesz tehát, ha a közönség most tudja, hogy mennyi lesz novemberben a házbér. Az elmúlt augusztusban 30 százalék volt az 1917. évi házbérnek, 3 százalék a közüzemi pótlék és a tisztá házhásonrészesedés. Minthogy azonban a legtöbben már májusban kifizették az egész kircsári házhásonrészesedést, tulajdonképpen csupán 33 százalékot fizettek a bérlők.

Most 36 százalék a házbér, 4 és fél a kircsári házhásonrészesedés és 3 százalék a közüzemi pótlék. Száz békebeli korona után fizetünk 43 és fél aranykoronát, vagyis 630 750 papirkoronát. Következésképpen minden 1917. évi korona 63075 papirkoronát jelent. Vegyük például alapul a béreket 80 koronás házbérrel, akkor a 63075 szorzandó 80-nal és kijön 504 600 korona. S óval mindenkor a béreket 80-nal kell megszorozni a 63075 számmal, akkor megkapjuk, mennyi bér fizetendő. A bér változatlan. A bolt és műhelybér az 1917. évi bérnek 50 százaléka,

ennek egy nyolcada kircsári házhásonrészesedés és az alapbérnek 3 százaléka közüzemi pótlék, tehát összesen 59 és egynegyed százalék fizetendő. Az 1917-es bér után 59*25 aranykorona, ami papirkoronában átszámítva 859125 koronát tesz ki. Bolt és műhelybérnél tehát minden 1917. évi korona 859125-tel szorzandó.

Ujévig tető alá akarják hozni a bajai emeletes vasutasiakásokat

Közölte már a F. M., hogy a Baján, Csurgón, Gyékényesen, Sárbogárdon és Hidasbonyhádon építendő új máv. tisztviselőlakásokra a pécsi üzletvezetőség építési osztálya által kiírt pályázatok terminu a szombaton lejárt s felbontották a szombaton megtartott versenytárgya áson a beérkezett ajánlatokat, amelyekről pécsi tudósítónk telefonjeentése alapján már részletesen be is számoltunk. A pécsi lapok csak most foglalkoznak a versenytárgyalással a F. M. cikke alapján.

Tartós! Elegáns! Kényelmes viselet!

„Kattarinka-cipő”

Sláger árak: Női francia fekete félcipő lakk disszel — — — — K 210.000
Férfi fekete cipő (garantált minőség) — — — — K 250.000

BAJA, br. Eötvös ucca 2. sz.

Telefonszám: 206

Lázár Sámuel

Vörösmarthy ucca 8. sz
(Központival szemben.) Tel. 272.

<p>OPTIKA szemüvegek, csipetők eredeti (védjegyes) Zeiss és Memiscus lencsékkel. Receptmunkák s javítások gyorsan, pontosan s olcsón készülnek</p>	<p>FENYKÉPÉSZETI cikkek és készülékek nagy katalógus, szakfénképészeknek külön nagyban osztály. Gyári árakból nagy arányú kedvezmény.</p>	<p>SPORTSZEREK futballgömbök, futballcipők, vívófelszerelések, raketek, tennis labdák, boxfelszerelések stb. stb. A világhírű Liga-Scrum készítmények dél-alföldi magyarországi egyeduralmára.</p>	<p>RÁDIÓ KÉSZÜLÉKEK alkatrészek, villamosági anyagok, erős és gyengeáramú szerelések legolcsóbb napi áron.</p>
---	--	---	---

Betegápolási cikkek, gummiáruk, kötszerek „Tetra” Hygienikus babakelengyék nagy választékban. Szabadalmazott „Compress” haskötők mérték után készülnek.

Az elítéltek a pénzbüntetés helyett inkább a leülést választják.

Nem mondunk újságot avval, hogy az utóbbi időben bizony nagyon is megérezzük és a fongunkhoz verjük a papirosformát öltött garast, mielőtt kiadjuk valamire. Súlyos pénztelenség kísért minden vonalon, amely az adóvégrehajtásoktól a csődön kívüli kényszerregezéségekig változatos formákban jut kifejezésre. Az alább következő kis riport a nagyközönség előtt ismeretlen moitívumokora mutat rá, amelyek a legkutatásabb kifejező és szimpt mái annak a modern betegségeknek, amelyet erre mifelénk gazdasági válságnak, ipari és kereskedelmi pangásnak, fizetlenségnek és pénztelenségnek, csendes haladásnak, vagy stagnációnak neveznek.

— Mindnyájan utazunk, de Tönkre! — mondja egy vidám kereskedő.

— Változás csak annyiban várható, hogy aki nem ment tönkre 1925-ben, az odajut 1926-ban.

Ilyen kedvező perspektivákkal nézünk a jövő elé. Ilyen körülmények közt érdekesnek tartottuk utánajárni, hogyan fizetik a pénzbírságot azok, akiket kisebb botlásokért erre ítél a bíróság.

A törvényszékre, az államrendőrség kihágási osztályára és a város rendészeti osztályára vezetjük el az olvasót, ahol a földi igazságszolgáltatás őrei ítélkeznek az eltévedett halandók felett. Az ítéletek legnagyobb részét az elkövetett kisebb bűnökért, vétségekért, szabályrendeletekbe ütköző kihágásokért pénzbüntetésben szabják ki, amelyet behajthatatlanság esetén fogházbüntetésre változtatnak át.

A bíróságon megkérdeztük a delikvenst: mit óhajt, fizetni, vagy leülni a büntetésért. És erre a kér-

désre lakonikus rövidséggel egyhangu a válasz:

— Inkább leülök a büntetésért kérem! Fizetném mi örömet, de hát ha nincs miből.

Pedig hát a választásnál tudja a vádlott, hogy a fogházbüntetés egész életére megbélyegző valami, míg a pénzbüntetés nem veszik sehohsem olyan komolyan. Látványos az a választással csak a büntetés fél vesztett erkölcsileg. A dolgok ilyen alakulása azonban a kir. ügyészséget is súlyosan érinti anyagilag. Tudvalevő ugyanis, hogy egy főtárgyalási napon, különösen, ha olyan ügyeket tárgyalnak, amelyeknél vidéki tanukat idéznek be és szakértőket hallgataak meg, a tanúk és szakértők utazási költségei, napidíjai és készkiadás felszámításai címén az ügyészség milliókat fizet ki s bizony nem egyszer fordult elő, hogy büntető ügyekben kimerült a kir. ügyészség kasszája s ilyenkor valamelyik félnek, rendszeren a sértetnek kellett előlegeznie a kiadásokat.

A régi időkben, amikor a vádlott a főtárgyaláson azonnal kifizette a reá kiszabott pénzbüntetését, az ügyészség költségvetése állandóan pluszt mutatott. Ma azonban havonként jelelődő összegeket fizet ki a beidézett tanúk költségei fejében és minimális összegekhez jut a befizetett pénzbüntetésekéből.

A F. M. munkatársának dr. Bene Dénes kir. ügyész ebben az ügyben a következő információt adta:

— A kiszabott és jogerős pénzbüntetéses és pénz mellékbüntetéses ítéletek végrehajtásánál a kir. ügyészség nem bízza a delikvens fakultatív akaratára, hogy

inkább lefizesse a kiszabott pénzbüntetését, vagy pedig leülje, hanem azt nézi az illetőnél, milyen vagyoni viszonyok közt él, mert a pénzbüntetés, ha lehet, irgalmatlanul behajjuk azon, aki pénzbüntetésre leül néve. Csak ha nem tudja lefizetni a kirótt pénzüsszeget, akkor változtatjuk át az ítéletben, precízozott ennyi és ennyi nap fogházra. Tény az, hogy az alsóbb néposztály szivebben ülné le a pénzbüntetésért, minsem hogy fizessen, különösen most, amikor nincs keresete. A kir. ügyészség azonban, ha lehet, bevasája az elítélteken a pénzbüntetését s nem kosztolja őket hiába a fogházban.

A Független Magyarország tudósítója végighallgatott az államrendőrkapitányság kihágási osztályán is egy pár tárgyalást. Intelligens emberek keitnek dr. Dobó Árpád rendőrtanácsos elé kü-

féle kihágások miatt. A 100-161 500 ezerig terjedő pénzbűn elést csaknem minden esetben azonnal lefizetik az elítéltek. Egy gavallér gesztussal túl akarnak lenni hirtelen ezeken a kínos tárgyalásokon.

Nem ilyen egyszerű már a helyzet a város rendészeti osztályán. Szabályrendeletbe ütköző kihágások, tej, paprika stb hamisítás miatt kerülnek a városbíró elé a kevésbé intelligens, de minden esetre raffinált delikvenssek. Ezek már sürrien rezoniroznak és falebbezésekkel próbálják huzni-halasztani a dolgot, a fizetést, esetleg kibujni aóia. Hiába azonban minden, mert végeredményben ugys fizetni kell. Itt megtörtént már az is, hogy valakit elítéltek elzárásra és az illető súlyos milliókkal akarta megváltani az elzárást, de nem lehetett. Önie kellett.

LEGJOBB

LICHTMAN

BALLY

CIPÓKET

legolcsóbban árusítja Baján
Fischer Pál divatüzlete.

Sár-, hó- és házcipők
n a g y választékban

Nézzé meg kirakatainkat!

Egy-egy évi börtönre ítélték az Uránia-mozi betörőit

Szeptember 27-én, vasárnap volt Baján az őszi vásár. Nemcsak a vásárban, hanem a mozi-ban is nagy forgalom és így nagy bevétel volt. Ezt az alkalmat használta fel két fiatal bajai suhc, hogy megdézsmálják az Uránia-mozi pénztárát. Ejjel betörtek a mozipalota udvarából az udvari o dalajtóknak alkulesokkal való kinyitásával a mozi és a mozi foyerjében levő pénztár feifeszítése után, mivel itt semmitem találtak, behatoltak az irodába, ahol az íróasztalfiókokat feifeszítették s az asztalban tartott 33

millió koronát magukhoz vették. A betörést másnap a mozi igazgató-tulajdonosa: Szi ágyi György fedezte fel, mert Szilágyinak nagyobb fizetési kötelezetiségei voltak s magához akarta venni a pénzt. A bajai államrendőrkapitányság büntügyi osztályának nagyszerű detektív-kara bámulatos munkát végzett, mert két nap mulva zseniális nyomozás után kézre kerítette a betörőt Jámbor István 20 éves géplakatos, Jámbor István volt bajszentiváni rendőr fiának és Almási Gusztáv 21 éves épülettakatosnak, egy

U-R-A-N-I-A M-O-Z-G-Ó

Szombaton délután 6 és este fél 9 órakor.

HAT NAP. Tragédia 9 felv. **BIGAMIA.** Egy fiatal asszony násban. Megrázó drámai jelenetek. drámája 7 felv. 16 éven felülieknek

Vasárnap délután fél 4, 6, este fél 9 órakor.

Az álmok rabszolgája. Kalandr dráma 7 felv. Ezt megelőzi: Zavaros zürzavar. — Séta Hoolyvodban. — Sic és a kenguru.

Csütörtökön délelben megnyílt

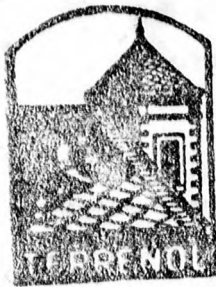

a képkiallitás

a Nemzeti Szálloda nagytermében.

Építőmesterek és építetők figyelmébe!

szabadalmazott **Termonol-pala** a világ legjobb tetőfedőanyaga

fagyálló, tűzálló, vízáthatlan Allando faktár és győzelmű helyes

Első Bajai Malomépítő és Műszaki Gépraktár
Baja, Cifrusz Ferenc ucca 44. (Schmidt gépgyár épületében.)

Belgiumi gyermeknyaraltatás. Belgiumba a napokban 591 fiút és leányt vivő gyermekvonat indult.

A Szózat új szerkesztője. A haldokló Szózat című intranzigens keresztény napilap főszerkesztője és irányítója vitéz Zsilinszky Endre helyett a fájvédő vezér Gömbös Gyula lett.

A bőresektől megtámadott gazdatiszt. Kecskemérről jelentik: A gróf Vigyázó birtok egyik gazdatisztját, Markó Gézát megtámadták a munkások, akik közül egyet megsebesített, egyet pedig agyonlőtt. Az eddigi nyomozás megállapította, hogy ifj. Matkovics Márkó földmives a gazdatiszt fejére ütött egy félméteres járomszöggel. A szorongó helyzetben levő gazdatiszt agyonlőtte Matkovics Márkót. Nem érdektelen, hogy ugyanezen gróf Vigyázó Ferenc birtokán ez a konfliktus a munkások és gazdatisztok között nem első ízben fordult elő. 1919-ben Bító gazdatisztet agyonverték és utódját Ricsa Dezső összeszórtalkozás közben megsebesítették. Ricsa a napokban halt bele sebesülésébe. Markó Gézát most tartóztatták és vizsgálati fogságba helyezték. Vallomásaiban elmondotta, hogy már régebben fenyegették és bérköltségük utasítására vette magához a revolvert.

Naponta friss Kóser virstli és felvágottak.
Elsőrendű **Crème likőrök** minden izben, egy literes gyönyörű üvegben **65.000** korona.

Gerbeaud különlegességek nagy raktára
Boros és Grosz-nál.
Telefon: 270.

SPORT.

A bajnokság állása.
A bajai osztályban a futball bajnokság állása a következő:

Bajai I. osztály:

1. B. Turul SE	5 4 1 - 12:4 9
2. Sz. Turul SE	6 3 - 3 13:9 6
3. DLSE	6 3 - 3 12:10 6
4. Baja MTE	5 3 - 2 13:16 6
5. Sz. Törökvs	6 2 13 16:10 5
6. BSE.	5 1 22 46 4
7. Bácsalmási SC	6 - 2 4 8:16 2

Szerkesztői üz net.

Ellenőr Baja. A Bajai Ujság szencziójából, a szabadkai borzalmas gyilkosságról egy árva szó sem igaz. Kárász István nem gyilkolták meg, mert ez csak egy elképzelt név és hullaszagú börtöndőt sem találtak. Ezenben az történt, hogy Szabadkán produkálta magát egy Mabuse nevű hipnozissal és telepathiával dolgozó francia fenomen, aki azt hirdette magáról, hogy előtte nincs titok és mindent kinyomoz. Már most az ő kedvéért nem csináltak a valóságban egy ilyen titokzatos gyilkosságot, hanem csak kigondoltak egy ilyen elképzelt, ponyvaregényeszerű gyilkosságot és ezt a rendőri feladványt adták fel Mabuse-nak megfejtés végett. Kijelölték egy gyilkost egy rendőr személyében, áldozatot és a kést elrejtették a városháza előtti park bokraiban. És Mabuse mindent szépen megfejtett. Erről a dologról nagy cikket írt szencziójában a címekkel a Bácsmezei Napló, abból átvette a Dunántul című pécsi lap figyel-

metlen ollója és a Dunántulból, mint nagy szenzáció került a Bajai Ujságba. Így készül a szenzáció — óvatosság nélkül.

Értesítés.

Értesítjük részvényeseinket, hogy közgyűlésünk részvénytőke-emelésünkkel részvényeseinknek elővételi jogot biztosított, mely f. október hó végéig gyakorolható. Minden 2 részvényre 3 új részvény vehető át egyenként száz ezer koronás ában, mely részvényenként 3000 K Nettóval együtt az előjegyzési jog gyakorlásakor pénztárunknál befizetendő.

Drescher Gyula Rt.
igazgatósága.

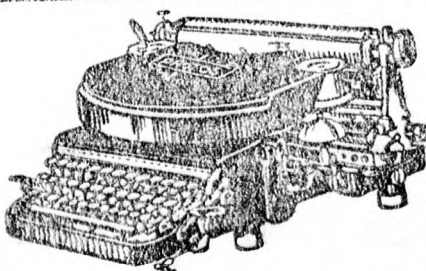
Eladó 2 db perzsa szőnyeg, egy fehér hálszoba, konyhaberendezés és gyermekágyak. **Kulcsár Szent György** ucca 23.

Salamon Sándor

Elvállal lokomobillóknak magánjóróva, benzín-áramú gépeknek szivó-gázza való átalakítását, mindenféle gépek szak-szerű javítását, henger-fúrások, tengelyek készítése golyós csapágyra való átalakításokat, malmhengerek rovátkolá-lását, autogen hegesztést stb. legolcsóbb árban szavatosság mellett.

mezőgazdasági gépgyár, gép és műszaki kereskedés
Baja,
Vörösmarihy Mihály ucca 3.
Telefon: 157.

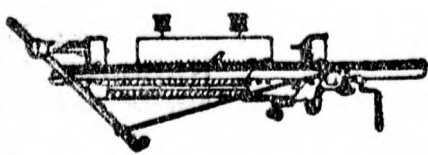
Ajánl mindenféle mezőgazdasági gépeket: fordáson traktorokat, mely szánt, csépel és vontat, eredeti vaddisznó jegyű eléket, eredeti Unikum Drill vetőgépeket stb., mindenféle műszaki cikket, gép és hengerolaj, benzín, cséplőgépro-ták, eredeti Bühler dobson. legjobb tejszeparatorokat stb. olcsó árban teljes szavatossággal.

Fränkel és Horváth
mechanikai műhelye Baja.

Kerékpárok, Phönix varrógépek, Mühlhauseni kölgépek, Protos írógép képviselése, szakszerű beszerzési forrása és javítása.

Csapágyesztergályozási készülékek. Kedvező fizetési feltételek mellett.

NYILTTÉR.

(E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Felhívás I

Sugár és Társa bajai bejegyzett cég felszámolását a bajai kir. törvényszék el. 366/1925. számu végzéssel elrendelte. Felszámolókat alulírottakat nevezte ki. A felszámolások lebonyolítására céljából felhívjuk a cég hitelezőit, hogy követeléseiket 3 hónapon belül alulírottak bármelyikénél annál is inkább jelentésük be, mert ellenesetben követeléseik a kielégítési sorrendből kihagyának.

Baja, 1925. október 23.

Denneberg Jenő
Wittenberg Imre
Bruszt Lajos.

Felhívás I

Mint hogy 1925. november hó 1-én átveszem Katatics Ferenc ur Sarkantusy uccai üzletét, felhívom mindazokat, kiknek nevezett kereskedőn bármely követelése van, azt nálam, ezen hirdetés megjelenésétől számított 8 napon belül bejelentse, mert később bejelentett követeléseket nem veszek tudomásul.

Baja, 1925. október hó 23

Singer Hermina.

Koszorúk, csokrok élőviragból,

vagy tartós zöld anyagból egyszerűbb és a legújabbakban illeszkedő kivitelben Mindenszentekre és egyéb alkalmakra a

bajai m. kir. kertész-segéd iskolánál

a legelőnyösebb árban kaphatók, illetve előjegyezhetők. — Ugyanott jutányosan beszerzhetők: levágott és cserepes virágok, valamint ózai kivilletésre alkalmas évelő és szegély növények, virág palánták és tövek nagy választékban.

Telefon szám: 56

Elhelyezkedési lehetőséget nyújtunk

Budapesten, fix állásokban könyvelőknek, levelezőknek és egyéb irodai, kereskedelmi, valamint műszaki — némileg áldozathész — tisztviselőknél és tisztviselőknél, elsőrangú pesti ipari és kereskedelmi részvénytársaságoknál és nagyvállalatnál. Választ „Egyedüli alkalom” jellegre alantí címre kéünk: Westen-Iroda Budapest, VII. Erzsébet körút 3. emelet.